

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref

Llyr Gruffydd AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith Gwledig
Senedd Cymru
Caerdydd
CF99 1SN

1 Rhagfyr 2021

Annwyl

Diolch yn fawr am eich llythyr dyddiedig 2 Tachwedd yn gofyn am y newyddion diweddaraf ynghylch yr argymhellion a amlinellwyd yn adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith Gwledig 'Cynnydd Llywodraeth Cymru o ran Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig'.

Amgaeaf gyda'r llythyr hwn ddiweddariad ar yr holl argymhellion a gyflwynwyd. Amgaeaf yn ogystal ddiweddariad ynghylch ein rhaglen Carbon Glas yng Nghymru a datblygiadau ym maes cynllunio gofodol morol.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Argymhelliad 1

Dylai Llywodraeth Cymru gyflwyno strategaeth uchelgeisiol ar gyfer Ardaloedd Morol Gwarchoddedig ar frys. Dylai wneud hynny erbyn yr haf 2020. Dylai'r strategaeth ganolbwyntio ar yr angen i ddefnyddio dulliau lleol a dulliau ar lefel rhwydwaith i gyflawni amcanion cadwraeth Ardaloedd Morol Gwarchoddedig unigol lle y bo'n briodol. Dylai'r fframwaith a'r cynllun gweithredu fod yn rhan ategol o'r strategaeth. I gyd-fynd â'r strategaeth, dylid darparu esboniad o sut y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ariannu'r gwaith o Reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn barhaus. Dylai'r strategaeth fod yn destun ymgynghoriad llawn a dylid ei hadnewyddu o bryd i'w gilydd

Ymateb

Gwrthodwyd yr argymhelliad hwn gan Weinidog yr Amgylchedd a Materion Gwledig.

Argymhelliad 2

Dylai Llywodraeth Cymru drafod gyda'r Grŵp Llywio ar Reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig sut i gael mewnbwn gan sylfaen ehangach o randdeiliaid a mwy o awdurdodau rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig. Gallai hyn gynnwys ehangu'r grŵp i gynnwys aelodau ychwanegol neu greu is-grwpiau perthnasol. Dylai Llywodraeth Cymru adrodd yn ôl i'r Pwyllgor hwn ar ganlyniad y trafodaethau hyn.

Ymateb

Yn ei swydd fel Gweinidog â phortffolio gwahanol, sefydlodd Gweinidog yr Amgylchedd a Materion Gwledig Grŵp Llywio ar Reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig (MPAs) yn 2014 i roi cyngor ac arweiniad ar sut i reoli'n rhwydwaith o MPAs. Rwyf o'r farn bod cynrychiolaeth briodol o ystod eang o randdeiliaid yn aelodau o'r grŵp hwn, a bod ganddynt brofiad eang o reoli'n rhwydwaith o MPAs. Mae'r grŵp llywio'n parhau i ysgwyddo'i swyddogaeth sylfaenol gan oruchwylio prosiectau gwerthfawr a buddiol o fewn y Cynllun Gweithredu Rheoli Rhwydwaith yr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig.

Gwnaeth fy swyddogion sefydlu is-grŵp Cydnerthedd Morol o WMAAG er mwyn ehangu'r cylch o bobl sy'n cael trafod ac ystyried polisi bioamrywiaeth môr. Mae cylch ehangach o bobl sy'n cynrychioli amrywiaeth o fuddiannau yn cael bod yn aelod o'r is-grŵp Cydnerthedd. Mae'n atebol i WMAAG a'r Grŵp Llywio ar Reoli'r Rhwydwaith MPAs.

Argymhelliad 3

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried a ddylid cyflwyno dyletswyddau i Weinidogion Cymru, yn debyg i'r dyletswyddau ar Awdurdodau Pysgodfeydd a Chadwraeth y Glannau yn Lloegr o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, a dylent adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar y mater hwn

Ymateb

Yn ei swydd fel Gweinidog â phortffolio gwahanol, cyhoeddodd Gweinidog yr Amgylchedd a Materion Gwledig adroddiad ar Brexit a'n Moroedd a chyhoeddi datganiad ysgrifenedig: [Ymateb i ymgynghoriad Brexit a'n Moroedd a'r camau nesaf tuag at bolisi pysgodfeydd ar gyfer Cymru yn y dyfodol \(15 Medi 2020\) | LLYW.CYMRU](#). Mae Llywodraeth Cymru yn dal i fod yn ymrwymedig i fynd i'r afael mewn ffordd strategol gref â physgodfeydd a dyframaethu ac i ddatblygu polisi pysgodfeydd mewn cydweithrediad â'i rhanddeiliaid.

Argymhelliad 4

Dylai Llywodraeth Cymru ddatblygu cynigion, mewn ymgynghoriad â'r Grŵp Llywio ar Reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig, ar gyfer dull gweithredu ar sail ardal a fyddai'n gweld awdurdodau rheoli yn rhoi swm o arian yn y pot sy'n gymesur â maint yr ardal warchoddedig y mae ganddynt gyfrifoldeb amdani. Dylai'r cyllid hwn fod yn ychwanegol at y cyllid ar gyfer y camau yn y Cynllun Gweithredu, yn hytrach nag yn lle'r cyllid hwnnw.

Ymateb

Gwrthodwyd yr argymhelliad hwn gan Weinidog yr Amgylchedd a Materion Gwledig.

Argymhelliad 5

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried, mewn trafodaeth â phum Grŵp Awdurdod Perthnasol Cymru, sut y bydd Is-adran y Môr a Physgodfeydd yn datblygu dull mwy integredig o weithio gyda'r grwpiau hyn

Ymateb

Ers sefydlu'r Grŵp Llywio ar Reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig, mae nifer o Grwpiau Awdurdodau Perthnasol Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ynghyd â Swyddog Safleoedd Morol Ewropeaidd (EMSO) wedi dod yn aelodau ohono, i gynghori'r grŵp.

Mae fy swyddogion wedi ystyried opsiynau ar gyfer ymgysylltu â nhw ymhellach a chynnwys Grwpiau Awdurdodau Perthnasol yn WMAAG a gallaf gadarnhau bod ganddynt gynrychiolaeth dda bellach ar WMAAG ac is-grŵp Cydnerthedd WMAAG.

Argymhelliad 6

Dylai Llywodraeth Cymru nodi'r nifer benodol o staff yng nghanen cadwraeth forol Is-adran y Môr a Physgodfeydd ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor hwn.

Ymateb

Ysgrifennodd yr Ysgrifennydd Parhaol at y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Materion Gwledig ym mis Rhagfyr 2019 i ymateb i'r argymhelliad hwn. Rwyf am ofyn i'm swyddogion ddangos y llythyr i'r Pwyllgor.

Argymhelliad 7

Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau bod ei strategaeth dwristiaeth sydd ar ddod yn rhoi sylw i fioamrywiaeth a chadwraeth forol

Ymateb

Gwnaeth y Dirprwy Weinidog Diwylliant a Chwaraeon gyhoeddi Blaenoriaeth Economi Ymwelwyr 2020-25 Llywodraeth Cymru yn 2020. Un o brif amcanion y strategaeth yw datblygu twristiaeth yng Nghymru er mwyn sicrhau ei buddiannau economaidd, ond gan wneud hynny mewn ffordd amgylcheddol gynaliadwy, gan gynnwys yn yr amgylchedd morol.

Mae'r Strategaeth yn hyrwyddo 'Cynaliadwyedd Amgylcheddol' yn enwedig y defnydd cynaliadwy o'n hadnoddau naturiol. Bydd fy swyddogion yn gweithio gyda chyrrff sy'n ymdrin â gwarchod a rheoli'n tirweddau hardd, gan gynnwys amgylchedd y môr, i sicrhau bod yr amcan hwn yn cael ei gyflawni.

Mae fy swyddogion yn cydweithio â'r Is-adran Twristiaeth a Croeso Cymru sydd hefyd yn aelodau o WMAAG. Mae'r aelodau'n cydweithio'n glos i ddatblygu Cynllun Datblygu Adferiad Glas gyda'i nod o gryfhau amgylchedd ein moroedd.

Argymhelliad 8

Dylai Llywodraeth Cymru ysgrifennu at gynrychiolwyr y sector twristiaeth bywyd gwyllt morol i'w gwahodd i Grŵp Cynghori a Gweithredu Cymru ar Faterion Morol (WMAAG) a dylai roi diweddariad ar hynt sefydlu is-grŵp Bioamrywiaeth o Grŵp Cynghori a Gweithredu Cymru ar Faterion Morol.

Ymateb

Gwnaeth fy swyddogion drafod yr argymhelliad hwn gydag aelodau WMAAG i awgrymu cynrychiolydd addas ar gyfer y sector. Cytunwyd nad oes yr un sefydliad yn cynrychioli'r sector twristiaeth bywyd gwyllt y môr a daethpwyd i'r casgliad y byddai'r grŵp yn gynrychiolydd addas, gan ei fod yn cynnwys mudiadau fel RSPB ac Ymddiriedolaethau Natur Cymru sy'n ymwneud â thwristiaeth bywyd gwyllt.

Cyfarfu'r Gweinidog Newid Hinsawdd ag aelodau WMAAG yn ddiweddar a chefnogi ei gynigion ar gyfer yr Adferiad Glas. Mae'r Gweinidog wedi gofyn i aelodau weithio gyda swyddogion yn ystod tymor y Senedd hwn i ddatblygu Cynllun Gweithredu ar gyfer ei gyflawni.

Y bwriad yw y bydd y cynllun yn esbonio sut i caiff ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu, a gwaith cyfredol ac arfaethedig Llywodraeth Cymru, eu rhoi ar waith. Bydd yn cynnwys hefyd sut i hybu dealltwriaeth o'r cefnforoedd, meithrin capasiti a buddsoddi cynaliadwy hirdymor

mewn ecosystemau morol gwydn, gan roi ffordd gydlynol o fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd ac argyfyngau natur.

Bydd y grŵp yn ymgysylltu'n ehangach â rhanddeiliaid fel rhan o'i fandad diweddaraf i ddatblygu Cynllun Gweithredu Adferiad Glas.

Argymhelliad 9

Dylai Llywodraeth Cymru esbonio pam nad yw mesurau rheoli wedi eu gweithredu eto o ganlyniad i Brosiect Asesu Gweithgareddau Pysgota Cymru ar gyfer gweithgareddau risg uchel, a gyhoeddwyd yn 2017. Dylai gyflwyno ymgynghoriad ar opsiynau rheoli ar y gweithgareddau hyn ar frys. Dylai Llywodraeth Cymru gytuno ar amserlen gyda Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer cwblhau'r asesiadau sy'n weddill, ond ni ddylai hynny fod yn hwyrach na mis Ionawr 2021 fan bellaf. Dylai Llywodraeth Cymru asesu lefel yr adnoddau fydd eu hangen ar Cyfoeth Naturiol Cymru i gwblhau'r gwaith hwn

Ymateb

Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio gyda CNC i ddatblygu prosiect Asesu Gweithgareddau Pysgota Cymru. Yn 2016, rhoddwyd blaenoriaeth i gynnal 516 o asesiadau o offer pysgota. Mae 70 wedi dod i law CNC a disgwylir y bydd 39 o asesiadau o offer llusg ar waelod y môr yn cyrraedd ym mis Mawrth 2022.

Mae prosiect Asesu Gweithgareddau Pysgota Cymru yn parhau i fod yn flaenoriaeth a byddaf yn lansio ymgynghoriad cyhoeddus unwaith y bydd yr holl asesiadau o offer llusg a chynigion ar gyfer mesurau rheoli wedi'u cwblhau.

Argymhelliad 10

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried pa mor ddymunol fyddai gwneud y gwaith o gynhyrchu adroddiadau cyflwr nodweddion ar lefel safle a chasglu gwybodaeth fonitro berthnasol yn ofyniad statudol

Ymateb

Mae data ac adroddiadau monitro ar lefel safle yn hanfodol er mwyn deall cyflwr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru. Maent yn llywio'r sylfaen dystiolaeth sy'n cefnogi rheolaeth effeithiol ac ymdrechion i gyflawni a chynnal cyflwr ffatriol nodweddion.

Mae nifer o ofynion yn dylanwadu ar asesiadau cyflwr ar lefel safle yng Nghymru, gan gynnwys: rheoliad 9A o Reoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017; rheoliad 6A o Reoliadau Gwarchod Cynefinoedd a Rhywogaethau ar y Môr; adran 124 yn adrodd ar rwydwaith yr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig gan Weinidogion Cymru i'r Senedd o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009; Adroddiad ar Gyflwr Adnoddau Naturiol o dan Ddeddf Amgylchedd (Cymru) 2016; rheoliadau 10 a 13 o Reoliadau Strategaeth Forol 2010; ac adroddiadau ar lefel nodwedd gan Lywodraeth y DU i Gomisiwn OSPAR. Er nad yw'r rhain yn nodi gofynion statudol penodol, dylid cydnabod eu bod yn sbarduno asesiadau cyflwr ar lefel safle gan fod hynny'n ffordd allweddol o sicrhau'r adroddiadau sydd eu hangen.

Mae CNC wedi adolygu sut i gynnal asesiadau o gyflwr safleoedd MPA drwy brosiect Gwella Adroddiadau Asesu Cyflwr ar lefel Safle Morol a ariennir gan EMFF. Caiff canfyddiadau'r prosiect hwn a'r broses a ddatblygir ddod yn rhan o rwymedigaethau adrodd CNC mewn cylch 6 blynedd.

Argymhelliad 11

Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod bylchau tystiolaeth Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn cael sylw drwy roi'r Cynlluniau Tystiolaeth Morol a'r Cynlluniau Tystiolaeth Pysgodfeydd ar waith

Ymateb

Mae Llywodraeth Cymru'n dal i weithio'n glos ag CNC, JNCC a rhanddeiliaid eraill i ddatblygu ein sylfaen dystiolaeth forol ac i fonitro'r gwaith sy'n cael ei wneud i gasglu'r dystiolaeth y dangosodd Strategaeth Tystiolaeth Forol Cymru bod ei hangen. Mae hynny'n

cynnwys y wyddoniaeth a'r dystiolaeth sydd eu hangen i ni allu cyflawni'n rhwymedigaethau o ran y rhwydwaith Ardaloedd Gwarchoddedig.

Argymhelliad 12

Dylai Llywodraeth Cymru adrodd yn ôl ar hynt gwaith y Grŵp Gorchwyl a Gorffen a sefydlwyd i ddynodi Parthau Cadwraeth Morol posibl. Dylai Llywodraeth Cymru ofyn i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen gyflwyno cynigion ar gyfer ymgynghoriad cyn gynted â phosibl, ond heb fod yn hwyrach na mis Chwefror 2020 fan bellaf.

Ymateb

Mae'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Parthau Cadwraeth Morol a thîm y prosiect wedi parhau i gyfarfod a chydweithio ar nodi Parthau Cadwraeth Morol posibl yn nyfroedd Cymru ac mae cyfres o gyfarfodydd rhithwir wedi'u cynnal.

Mae prosiect Cwblhau Rhwydwaith yr MPA yn parhau i fod yn flaenoriaeth, ond dylwn nodi bod holl adrannau Llywodraeth Cymru o dan straen ar hyn o bryd yn bennaf oherwydd pwysau ymadael â'r Undeb Ewropeaidd a'n hymateb i bandemig Covid-19. Mae hyn wedi rhoi pwysau sylweddol ar ein hadnoddau ac ar allu swyddogion i gynnal rhaglenni gwaith eraill. Bydd swyddogion yn lansio rhag-ymgynghoriad ar ddechrau 2022 i gasglu tystiolaeth cyn ymgynghori'n ffurfiol.

Rwy'n parhau'n ymwybodol o'r angen i sicrhau bod rhanddeiliaid a'r cyhoedd yn cael eu cynnwys a'u bod yn cael cyfle i ddweud eu dweud er mwyn sicrhau eu cefnogaeth. Bydd amserlenni'r prosiect yn adlewyrchu'r gofyn cyfreithiol o dan Adran 119(10) o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir, 2009, ynghylch ymgynghori cyn dynodi.

Argymhelliad 13

Dylai Llywodraeth Cymru ofyn i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen ystyried, fel rhan o'i waith, yr angen am ddynodiadau Parthau Cadwraeth Morol gwarchoddedig iawn. Dylid ymgynghori'n helaeth â phartïon â buddiant, fel pysgotwyr, er mwyn llywio'r ystyriaeth hono.

Ymateb

Gwrthodwyd yr argymhelliad hwn gan Weinidog yr Amgylchedd a Materion Gwledig.

Argymhelliad 14

Dylai Llywodraeth Cymru ofyn i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen ddatblygu cynllun ar gyfer dynodi Parthau Cadwraeth Morol ar gyfer rhywogaethau symudol.

Ymateb

Rwyf wedi ymrwmo i ystyried yr angen i ddynodi Parthau Cadwraeth Morol yng Nghymru fel rhan o brosiect Cwblhau Rhwydwaith yr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig. Mae'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen yn gwneud y gwaith fesul cam, gan ganolbwyntio yn y lle cyntaf ar ddynodi cynefinoedd. Er hynny, mae dynodi er lles rhywogaethau symudol yn dal i fod yn rhan o'r drafodaeth.

Argymhelliad 15

Dylai Llywodraeth Cymru gynnal neu gomisiynu asesiad o'r effaith ar reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn sgil ymadael â'r UE, gan gynnwys y posibilrwydd o golli mynediad at ymchwil, sefydliadau a chyllid yr UE. Wrth wneud hynny, dylai egluro sut y bydd yn lliniaru unrhyw effaith o'r fath.

Ymateb

O'r £375m o gyllid rhanbarthol blyneddol y mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn ei gael gan yr UE, defnyddiwyd £60m i ariannu datblygu adnoddau ymchwil ac arloesi. Nid yw'r Gronfa Ffyniant a Rennir newydd y mae Llywodraeth y DU wedi addo a fydd yn llwyr gwneud iawn am yr holl arian a gollir, wedi cyrraedd eto. Nid yw'n glir sut y caiff y gronfa hon ei dyrannu i weinyddiaethau datganoledig ond yr wyf yn pryderu y bydd yn llai na'r £375m a oedd yn dod i ni.

Mae Llywodraeth Cymru, trwy roi ein Rhaglen Lywodraethu ar waith, yn ymrwmo i gyflwyno cynlluniau adfer trwy fuddsoddiad, yn seiliedig ar anghenion pobl Cymru. Byddwn

yn cyhoeddi Cyllideb Llywodraeth Cymru ar 20 Rhagfyr a byddwn yn ceisio sicrhau'r setliad tecaf posibl i wasanaethau cyhoeddus Cymru i sicrhau Cymru fwy llewyrchus a gwyrdd.

Mae'r Môr a Physgodfeydd yn dal i ddatblygu cynigion ar gyfer ariannu cynllun i olynu'r EMFF ar gyfer 2022/23.

Bydd buddsoddi drwy gynllun sy'n olynu'r EMFF yn cyfrannu at Gynllun Morol Cenedlaethol Cymru, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn ogystal â'r egwyddorion a'r ymrwymadau penodol yn y Rhaglen Lywodraethu ynghyd ag ymrwymadau a wnaed yn y Cynlluniau JFS a Rheoli Pysgodfeydd.

Y diweddaraf ynghylch cynllunio gofodol morol

Mabwysiadwyd Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru gan Weinidogion Cymru ym mis Tachwedd 2019. Gyda Datganiad Polisi Morol y DU, mae'n gosod fframwaith strategol ar gyfer datblygu moroedd Cymru yn gynaliadwy. Ar ôl ei gyhoeddi, cyhoeddwyd Canllawiau Gweithredu, i lywio'r defnydd ymarferol o bolisïau'r Cynllun a helpu i sicrhau ei fod yn cael ei weithredu'n effeithiol ac yn gyson. Mae swyddogion wedi gweithio gydag llawer o awdurdodau cyhoeddus i roi'r Cynllun ar waith.

Cyhoeddwyd Fframwaith Monitro ac Adrodd ar gyfer y Cynllun Morol ym mis Ionawr 2020. Bydd yn sail i'r adroddiad adolygu a monitro ffurfiol cyntaf ar y Cynllun, a fydd yn cael ei gyhoeddi yn 2022. Mae swyddogion wedi cynnal Arolwg o Ddefnyddwyr fydd yn bwydo'r adroddiad a'r bwriad yw cynnal ail Arolwg o Ddefnyddwyr yng ngwanwyn 2022.

Ers cyhoeddi'r Cynllun Morol, mae swyddogion wedi gweithio gyda rhanddeiliaid i ddatblygu ffordd o roi ei bolisïau ar waith ar sail gofodol, gan roi cyfeiriad a chyd-destun gofodol ar gyfer datblygiadau.

Drwy'r prosiect Rheoli Adnoddau Naturiol Morol (SMMNR) sydd newydd ei gwblhau, cynhaliodd swyddogion arolwg a map ecolegol o wely'r môr i helpu i gynllunio ar gyfer y sectorau ynni ffrwd llanw, ynni tonnau a dyframaeth. Mae pecyn mapio a thystiolaeth amgylcheddol ar ffurf 'Byrddau Stori' rhyngweithiol ar-lein wedi'u cyhoeddi i rannu'r fethodoleg fapio ac allbynnau'r prosiect, er mwyn i ddefnyddwyr allu canolbwyntio ar ardaloedd neu ystyriaethau amgylcheddol penodol.

Defnyddiwyd allbynnau prosiect SMMNR, ynghyd â gwaith i ddeall yn well natur rhyngweithiau gofodol traws-sector posibl ym moroedd Cymru, i ddatblygu Canllawiau Lleoli Sectorol (SLG) ar gyfer y sectorau ynni ffrwd llanw, ynni tonnau a dyframaeth. Nod yr SLG, drwy roi darlun o wasgariad adnoddau naturiol ac ystyriaethau cysylltiedig mewn perthynas â defnydd cynaliadwy, yw helpu i lywio gweithgarwch i'r ardaloedd all cynnal datblygiadau newydd orau heb beryglu ecosystemau morol.

Fel rhan o ddull gofodol o roi'r cynllun ar waith, mae Gweinidogion Cymru wedi dechrau gweithio'n ddiweddar i fapio Ardaloedd Adnoddau Strategol (AAS) posibl i nodi a chymhwyso polisi'r Cynllun Morol ar gyfer diogelu ardaloedd lle ceir adnoddau allweddol. Cafodd y dull o nodi AASau posibl a'r egwyddorion dylunio ar gyfer datblygu AASau eu datblygu ar y cyd â'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid Cynllunio Morol (MPSRG).

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn rhoi mewnbwn cynllunio morol hefyd er budd amrywiaeth o fentrau ledled y DU i ddefnyddio adnoddau gwynt sefydlog ac arnofiol ar y môr yn gynaliadwy.

Gan edrych i'r dyfodol, byddwn yn cyhoeddi SLG ar gyfer y sectorau ffrwd llanw, ynni tonnau a dyframaeth ac yn gweithio gyda rhanddeiliaid i fwrw ymlaen â datblygu AASau posibl, gan ymgynghori ar gynigion. Byddwn hefyd yn adrodd yn 2022 ar effaith polisiâu'r Cynllun Morol a'r gwaith sy'n cael ei wneud i gyflawni amcanion y Cynllun ac, fel rhan o'r broses adrodd hon, byddwn yn ystyried yr angen i ddiwygio'r Cynllun Morol neu ei ail-gynllunio yng nghyd-destun tirwedd forol y DU sy'n newid yn gyflym.

Y diweddaraf am rôl gynyddol Carbon Glas yng Nghymru

Rwy'n cydnabod y rôl gynyddol bwysig y gall carbon glas ei chwarae wrth fynd i'r afael â'r argyfyngau natur a hinsawdd, ac mae Cymru Sero Net yn cynnwys cynnig newydd i'n helpu i ddeall yn well sut y gallwn gyfrif y cyfraniad y mae'n ei wneud drwy'r Rhestr Nwyon Tŷ

Gwydr, a deall effeithiau posibl gweithgarwch dynol a newid yn yr hinsawdd ei hun ar gynefinoedd ac allyriadau carbon glas.

Mae fy swyddogion yn gweithio'n agos gydag CNC, y gweinyddiaethau eraill a'r gymuned wyddonol i ddeall y problemau a'r cyfleoedd yn well, a byddwn yn cydweithio gyda'r bwriad o sefydlu Partneriaeth Tystiolaeth Carbon Glas y DU ddechrau'r flwyddyn nesaf, i fynd i'r afael â'r cwestiynau hyn. Yng Nghymru, byddwn yn datblygu ac yn cyflwyno cynllun tystiolaeth carbon glas i lywio partneriaeth y DU ar y naill law ac i bennu anghenion penodol Cymru am dystiolaeth ar y llall. Mae trafodaethau wedi dechrau ynghylch ffurfio gweithgor i ddatblygu'r cynllun tystiolaeth hwn.

Yn y cyfamser, drwy rwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig Cymru a thrwy ddefnyddio Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru fel sail ar gyfer ein penderfyniadau, byddwn yn parhau i reoli llawer o'r cynefinoedd hynny sy'n cynnal ac yn gwella carbon glas.